

ANAGARIKA DHARMAPALA

Założyciel Buddyjskiej Vihary w Londynie oraz Stowarzyszenia Maha Bodhi

Nieco ponad sto lat temu urodził się człowiek, który zapragnął obudzić w narodzie Sri Lanki głębokie poczucie patriotyzmu, przynależności i służby ojczyźnie. Dzięki wysiłkowi i niewyczerpanemu entuzjazmowi był w stanie przekroczyć zwykłą ludzką wytrzymałość fizyczną i oddać swe życie ojczyźnie i religii. Pozostaje on do dnia dzisiejszego nieskończoną inspiracją dla patriotów Sri Lanki. Tym człowiekiem był Anagarika Dharmapala, dystyngowany syn Sri Lanki, który umiał zobaczyć i zrozumieć położenie swego narodu – zaniedbanie religii, życie bez nadziei i w dążeniu do czegoś co obce i nienaturalne dla miejscowej ludności.

Anagarika Dhammapala urodził się 17-ego września 1864 w bogatej i wpływowej rodzinie w Kolombo, jako syn H. Don Carolisa, właściciela miejscowego sklepu z meblami, i Malliki Hewavitarne. Zgodnie z miejscowym obyczajem z tamtych dni dziecko zostało nazwane przez rodziców Don Dawid.

Od najmłodszych lat sposób myślenia Dawida pozostawał pod wpływem Buddystycznego podejścia do życia. Bardzo wczesnie uległ on wpływowi dwóch wielkich liderów buddystycznej myśli z tamtych czasów: czcigodnego Hikkaduwe Sri Sumangala Thera i Migettuwatte Sri Gunananda Thera. Inspiracja ta zaowocowała wielkim przywiązaniem Dawida do mnichów buddyjskich. W jednej ze swych publikacji Dharmapala napisał:

“W przeciwieństwie do moich pijących wino, jedzących mięso i rozkoszujących się w przyjemnościach życia nauczycieli – misjonarzy, mnisi buddyjscy – Bikkhus byli łagodni i wstrzemięźliwi. Uwielbiałem ich towarzystwo i chętnie siedziałem cicho w kącie i słuchałem ich mądrych rozpraw, nawet gdy mój młody umysł nie był jeszcze w stanie w pełni pojąć znaczenia ich słów.”

W 1880 roku, jako szesnastoletni chłopiec spotkał Pułkownika Olcott i Madam Blavatsky spotkanie to było dla młodego Don Dawida początkiem nowego życia pełnego religijnego oddania. W 1884 roku, wbrew prośbom swego ojca, Dharmapala został zabrany przez Madam Blavatsky do Adyar. Później po powrocie z Indii przebywał w głównej siedzibie Stowarzyszenia Teosoficznego.

W 1886 roku w czasie gdy Pułkownik Olcott i C.W. Leadbeater przybyli do Sri Lanki aby zbierać środki na Fundusz Buddyjskiej Edukacji, Dawid był już młodym urzędnikiem z dobrą znajomością języka angielskiego, języka sinhala oraz pali a także biegłą znajomością buddyjskich tekstów religijnych. Wkrótce przyłączył się także do Pułkownika Olcott i Leadbeatera aby pomóc ich wysiłkom w tworzeniu szkół buddyjskich.

Następnie Dawid wyrzekł się materialnego komfortu i pozycji społecznej jaką niesie z sobą życie w rodzinie, przybrał imię Anagarika (Bezdomny) i odziany w prosty ubiór Buddysty zaczął propagować buddyjską religię.

Podróże do odległych wsi na Sri Lance pozwoliły mu zrozumieć problemy z jakimi borykali się miejscowi mieszkańcy, nie mogąc korzystać z przejezdnych dróg, wygodnych domów, porządnych szkół i szpitali. Niedługo przekonał się, że siła narodu znajduje swoją podstawę w szczęściu i powodzeniu ludzi ze środowisk wiejskich i marzył o dniu kiedy Sri Lanka powstałaby jako niezależny naród z odrodzoną religią i narodową dumą rasy Sinhala.

Anagarika Dharmapala oddał wiele zasług Buddyzmowi. Największą z tych zasług było aktywne uczestnictwo w ruchu na rzecz odrodzenia Buddyzmu na Sri Lance, oraz udział w budowie ruchu narodowościowego na wyspie. Prowadził on kampanie na rzecz tych wzniosłych celów wbrew olbrzymim przeciwnościom i przeszkodom.

Anagarika Dharmapala po raz pierwszy pojawił się na arenie międzynarodowej biorąc udział w konferencji Światowego Parlamentu Religii w Chicago w 1893 roku. Będąc wykształconym w zakresie wiedzy buddyjskiej zdołał przekonać do niej wielu ludzi. Pen-portret Anagariki Dharmapali opublikowany w Amerykańskim dzienniku, St. Louis Observer, w dniu jego wykładu na Kongresie Światowych Religii w Chicago, opisał go następująco:

Z czarnymi kręconymi lokami rzuconymi z szerokiego czoła, jego piękne przezroczyste oczy wpatrzone w publiczność, jego długie, brązowe palce podkreślały istotę słów wypowiedzianych dzwięcznym głosem - wyglądał jak propagandysta, aż strach było pomyśleć, że taka osoba przewodniczyła ruchowi, który miał na celu skonsolidować wszystkich uczniów Buddy i rozprzestrzeniać światło Azji na resztę świata.

Mimo że głównym centum zainteresowań Anagariki Dharmapali był jego kraj ojczysty i religia, to był on także żywo zainteresowany aspektami natury międzynarodowej. Odrzucił on wszystkie bariery rasy, wiary i narodowości. Jego działalność nie ograniczała się jedynie do miejsca jego narodzin, stanowił on inspirację dla ludzi i wydarzeń także w innych krajach. Doskonałym przykładem tego, że sposób życia i myślenia Anagariki przekraczał bariery rasy i narodowości, były wysiłki na rzecz

odzyskania Buddha Gaya w Indiach dla użytku Buddystów. Podchodził on do swych zadań z prawdziwą duszą misjonarza i we wszystko co robił wkładał życzliwość serca, gorący patriotyzm i żarliwą religijność.

Anagarika był niezależny duchem i nie znał lęku. Miał dynamiczną osobowość emanującą energią, która stymulowała tak jego pobratymców jak i ludzi spoza Sri Lanki. Gdziekolwiek się pojawił tłumy zbierały się by słuchać go z natężoną uwagą. Jego wzniosły głos rozbrzmiewał na cały kraj i inspirował słuchaczy swoją magią. Jego srebrnosłowe przemówienia emanowały na całą Sri Lankę wołając o buddystyczne odrodzenie, jedność i świadomość narodową.

Przewodniczył on narodowościowym i buddystycznym ruchom przez 47 lat. 31 Maja 1891 roku ufundował Stowarzyszenie Maha Bodhi. Jego tygodnik Sinhala Bauddhaya był znaną i ważną publikacją, wyrażającą opinie buddystycznych środowisk, która kierowała i inspirowała narodowe i religijne kampanie. Poza tym Anagarika przemawiał na niezliczonych spotkaniach i opublikował wiele artykułów w narodowej i międzynarodowej prasie. Jego publikacje były zawsze silnego, zdecydowanego pióra. Osobista korespondencja Anagariki Dharmapali pokazuje jego prawdziwy charakter, ciepły i genialny w przyjaźni, ale dewastujący jako krytyk.

Anagarika zawsze podkreślał wagę niezależności i wielokrotnie krytykował imperialistów. Zawsze miał górnolotne opinie w zakresie tolerancji religijnej i często powtarzał:

“Religia jest rzeczą serca i jest poza mocą człowieka aby poznać serca innych ludzi. Prześladować człowieka za jego wewnętrzne przekonania jest diaboliczne..”

Pierwszy raz przyjechał do Angli w drodze do Ameryki, gdzie odwiedził Edwina Arnolda, autora ‘Światła Azji’. W związku z dużym wpływem ze strony Brytyjczyków, Londyn w tamtych czasach był uważany za “środek świata”, Anagarika Darmapala był zdeterminowany aby założyć w Londynie Viharę z mieszkającymi w niej mnichami z Cejlonu, aby móc dzielić wielkie bogactwo Dhammy z ludźmi Anglii.

Anagarika spotkał Pani Mary Foster gdy podróżował do Honolulu. Dama ta została jego główną benefaktorką. Sfinansowała ona założenie ‘Domu Foster’ na Ealingu, który stał się pierwszą Viharą z misjonarzami założoną poza kontynentem Azji. London Buddhist Vihara została otwarta w roku 1926. Niedługo po założeniu została ona przeniesiona do większego budynku w bardziej centralnym położeniu w Londynie, na Gloucester Road, gdzie była prowadzona aż do Drugiej Wojny Światowej. W czasie wojny dom ten został przejęty przez władzę i mnisi mieszkający w niej powrócili na Ceylon. W roku 1955 Vihara znów rozpoczęła działalność dzięki wysiłkom wielu Sinhaliczyków, w nowej lokalizacji na Ovington Square, w Knightsbridge w Londynie.

Pośród wielu mnichów którzy przebywali w Viharze był sławny autor Czcigodny Narada Thera. W 1958 roku kierownictwo Vihary objął Czcigodny Doctor H. Saddhatissa i gdy dzierżawa budynku dobiegła końca, Fundacja Anagarika Dharmapala zakupiła nowy dom z przeznaczeniem na Viharę, przy 5 Heathfield Gardens w Chiswick. Nowa Vihara została uroczystie otwarta w dniu 24-ego Kwietnia 1964. Na początku 1985 roku, Saddhatissa zrezygnował ze swoich administracyjnych obowiązków z wielu powodów i Czcigodny Doctor Medagama Vajiragnana był oficjalnie wyznaczony Głównym Opiekunem Vihary przez Fundację Anagarika Dharmapala. Pod kierownictwem Czcigodnego M. Vajiragnanam, Fundacja Anagarika Dharmapala nabyła nowy dużo przestronniejszy budynek, i w dniu 21-ego Maja, 1994, przeniosła Viharę do obecnej siedziby na The Avenue w Chiswick.

Anagarika Dharmapala pracował bez wytchnienia aby stworzyć wiele dobroczynnych instytucji, utrzymywać działalność licznych szpitali, szkół i fundacji działających na rzecz wspierania Buddyzmu i pomagając wszystkim w potrzebie. Zaczął on także w 1891 roku publikację doskonałego buddystycznego dziennika "Mahabodhi". Aby kontynuować swoją misję na rzecz przyszłych pokoleń, założył on w 1930 roku Fundację Anagarika Dharmapala. W tym roku też przyjął święcenia i został mnichem.

Zasługi Anagariki Dharmapali mają duże historyczne znaczenie tak dla Indii jak też dla Sri Lanki i nawet w dzisiejszych czasach kierujemy się niektórymi z jego dojrzałych poglądów. Anagarika umarł w Sarnath w 1933 roku. Jego ostatnimi słowami były: "Mam życzenie by się znów narodzić. Chciałbym narodzić się jeszcze dwadzieścia pięć razy aby głosić naukę Dhammy Lorda Buddy." Jego życie było pełne głębokiego oddania, każdy człowiek powinien czerpać z niego inspirację.

Pisane przez Andrew Scott (Sri Lanka) The Maha Bodhi, Kw.-Cz., 1981, str. 129

Anagarika Dharmapala Trust